

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยวิจัยในด้านการบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยตามหลักสัปปุริสธรรม ๗ ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามงานวิจัย ผู้วิจัยจึงได้วางหัวข้อวิจัยไว้ดังนี้

- ๓.๑ รูปแบบการวิจัย
- ๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- ๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๔ การสร้างและการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- ๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล
- ๓.๖ การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล
- ๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

๓.๑ รูปแบบการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยการใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล มีลำดับขั้นตอนของการดำเนินงานวิจัย ดังนี้

๓.๑.๑ ศึกษาจากเอกสาร

โดยศึกษาค้นคว้าจากงานวิจัย นโยบาย ระเบียบ พันธกิจ บทความ เอกสาร แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร จากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เช่น พระไตรปิฎกภาษาไทย บาลี อรรถกถา ฎีกา อนุฎีกา หอสมุดมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย หอสมุดแห่งชาติ หอสมุดมหาวิทยาลัยอื่น ๆ และงานวิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ สารนิพนธ์ เอกสาร สำเนาเอกสาร ตำรา งานวิชาการ เป็นต้น เพื่อนำมาประกอบในงานวิจัยให้สมบูรณ์

๓.๑.๒ ศึกษาภาคสนาม

เก็บข้อมูลจากการแจกแบบสอบถามกับบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยทั้งในส่วนกลาง วิทยาเขต และวิทยาลัยสงฆ์ โดยสอบถามเกี่ยวกับการนำหลักสัปปุริสธรรม ๗ มาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานว่า มีความเข้าใจมากน้อยเพียงใด และแบบสอบถามปลายเปิด สอบถามข้อเสนอแนะและแนวทางการพัฒนาการนำหลักธรรมมาใช้

๓.๑.๓ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่วนกลาง วิทยาเขต ๑๐ แห่ง และวิทยาลัยสงฆ์ ๕ แห่ง โดยมีกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐๐ รูป/คน

๓.๑.๔ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบสอบถาม เป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ ศึกษาเทคนิครูปแบบ จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สร้างแบบสอบถามให้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ต้องการทราบ แนวทางพัฒนาการนำหลักสัจปฐิธรรม ๗ มาใช้ในมหาวิทยาลัย แล้วนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาสังเคราะห์ (Synthesis) แล้วนำไปวิเคราะห์ (Analysis) โดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์

๓.๑.๕ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และระดับการบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยตามหลักสัจปฐิธรรม ๗ สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้น ๒ กลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่ ๓ กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีค่าความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด Least Significant Difference (LSD)

๓.๒ ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ ผู้บริหาร คณาจารย์ เจ้าหน้าที่ ของมหาวิทยาลัย มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่วนกลาง วิทยาเขต ๑๐ แห่ง และวิทยาลัยสงฆ์ ๕ แห่ง มีทั้งหมด ๑,๐๔๙ รูป/คน

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตารางสำเร็จรูปกำหนดขนาดตัวอย่างของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane) ที่ระดับความเชื่อมั่น ๙๕ % กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากประชากรมีจำนวนที่แน่นอน (finite population) จึงใช้สูตรของทาโร่ ยามาเน่ (Taro Yamane)^๑ ในการคำนวณหาขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$n = \frac{N}{1 + Ne^2}$$

เมื่อ e = ความคลาดเคลื่อน = ๐.๐๕

N = ขนาดของประชากร = ๑,๐๔๙

n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

$$\text{แทนค่าสูตร} \quad n = \frac{๑๐๔๙}{๑ + ๑๐๔๙ (.๐๕)^2}$$

$$= ๒๘๙.๕๗ \text{ หรือ } ๒๙๐ \text{ รูป/คน}$$

ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๙๐ รูป/คน

และความคลาดเคลื่อนของกลุ่มตัวอย่างที่ระดับ ๐.๐๕ จากประชากรจำนวน ๑,๐๔๙ รูป/คน จะได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน ๒๙๐ รูป/คน แต่เพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ ผู้วิจัยจึงแจกแบบสอบถามจำนวน ๓๐๐ ชุดโดยวิธีหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ดังนี้

^๑ สุวรีย์ ศิริโกการภิมมย์, การวิจัยทางการศึกษา, (ลพบุรี: ฝ่ายเอกสารการพิมพ์ สถาบันราชภัฏเทพสตรี, ๒๕๔๖), หน้า ๑๒๙-๑๓๐.

๑. เลือกมหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขต และวิทยาลัยสงฆ์ จำนวน ๑๖ แห่ง โดยวิธีการเจาะจง (Purposive) ดังแสดงในตารางที่ ๓.๑

ตารางที่ ๓.๑ จำนวนประชากรของมหาวิทยาลัย จำแนกตามส่วนงาน

ส่วนงาน/หน่วยงาน	จำนวนประชากรทั้งหมด
๑. ส่วนกลาง	๔๗๖
๒. วิทยาเขตหนองคาย	๓๐
๓. วิทยาเขตนครศรีธรรมราช	๓๑
๔. วิทยาเขตเชียงใหม่	๘๗
๕. วิทยาเขตขอนแก่น	๑๑๙
๖. วิทยาเขตนครราชสีมา	๓๗
๗. วิทยาเขตอุบลราชธานี	๔๔
๘. วิทยาเขตแพร่	๓๓
๙. วิทยาเขตสุรินทร์	๓๐
๑๐. วิทยาเขตพะเยา	๓๖
๑๑. วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม	๑๙
๑๒. วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์	๔๐
๑๓. วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช	๑๓
๑๔. วิทยาลัยสงฆ์นครพนม	๑๙
๑๕. วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน	๒๓
๑๖. วิทยาลัยสงฆ์เลย	๑๒
รวม	๑,๐๔๙

๒. ในส่วนงานที่มีบุคลากรไม่เท่ากัน ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวแทนจากแต่ละส่วนงาน วิธีหลายขั้นตอน (Multistage Random Sampling) ตามสัดส่วน รายละเอียดดังแสดงในตารางที่ ๓.๒

ตารางที่ ๓.๒ จำนวนประชากรทั้งหมดและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายส่วนงาน

ส่วนงาน/หน่วยงาน	ประชากร ทั้งหมด	กลุ่ม ตัวอย่าง
๑. ส่วนกลาง	๔๗๖	๑๓๗
๒. วิทยาเขตหนองคาย	๓๐	๙
๓. วิทยาเขตนครศรีธรรมราช	๓๑	๙
๔. วิทยาเขตเชียงใหม่	๘๗	๒๕
๕. วิทยาเขตขอนแก่น	๑๑๙	๓๔
๖. วิทยาเขตนครราชสีมา	๓๗	๑๑
๗. วิทยาเขตอุบลราชธานี	๔๔	๑๒
๘. วิทยาเขตแพร่	๓๓	๙
๙. วิทยาเขตสุรินทร์	๓๐	๙
๑๐. วิทยาเขตพะเยา	๓๖	๑๐
๑๑. วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม	๑๙	๕
๑๒. วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์	๔๐	๑๑
๑๓. วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช	๑๓	๔
๑๔. วิทยาลัยสงฆ์นครพนม	๑๙	๕
๑๕. วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน	๒๓	๗
๑๖. วิทยาลัยสงฆ์เลย	๑๒	๓
รวม	๑,๐๔๙	๓๐๐

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา ดังนี้

๑. ศึกษา เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ต้องการศึกษา แล้วกำหนดเป็นกรอบ บัณฑิตให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ต้องการศึกษา

๒. สร้างแบบสอบถามตามกรอบที่กำหนดในข้อ ๑ โดยแบ่งออกเป็น ๓ ตอน ดังนี้

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของบุคลากร จำแนกตามสถานภาพ อายุ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์การทำงาน จำนวน ๕ ข้อ โดยเป็นคำถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยตามหลักสัปปริสธรรม ๗ โดยมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ๕ ระดับ ได้แก่ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด จำนวน ๓๕ ข้อ

ตอนที่ ๓ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open Ended Questionnaire) ให้บุคลากรแสดงความคิดเห็นข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนาเกี่ยวกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยตามหลักสัปปริสธรรม ๗

๓. การหาคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

๓.๑ หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ ความครอบคลุม ความถูกต้องของเนื้อหา เพื่อขอความอนุเคราะห์ตรวจสอบหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา จำนวน ๕ ท่าน ประกอบด้วย

๑. รองศาสตราจารย์ ดร.วิชัย วงษ์ใหญ่ ที่ปรึกษาอธิการบดีด้านวิชาการ คณะอนุกรรมการกลั่นกรอง สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๒. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เรียงชัย หมื่นชนะ อาจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรพล สุยะพรหม รองอธิการบดีฝ่ายกิจการทั่วไป ผู้อำนวยการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ อาจารย์ประจำคณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

๔. ดร.ประมุข สารพันธ์ ผู้เชี่ยวชาญ ประจำสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย และ

๕. ดร.มารุต พัฒนาผล อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย สาขาการวิจัยและพัฒนา-
หลักสูตร มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ คณะอนุกรรมการกลั่นกรอง สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

ตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งให้สมบูรณ์

๓.๒ หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตาม
ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำไปให้กลุ่มประชากรที่ไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน ๓๐ รูป/คน
ตอบแบบสอบถาม แล้วนำมาหาความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค
(Cronbach's Alpha Coefficient) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ได้ค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถามมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ ๐.๗๕๙

๓.๔ การสร้างและการทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามที่สร้างขึ้นด้วยตนเองเป็นเครื่องมือใน
การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาค้นคว้าจากทฤษฎี แนวคิด วรรณกรรม งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
เอกสารที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางพื้นฐานในการออกแบบเครื่องมือวิจัยและให้ครอบคลุม
เกี่ยวกับระบบการบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย ส่วนกลาง วิทยาเขต
และวิทยาลัยสงฆ์ โดยพิจารณาถึงปัญหาและวัตถุประสงค์ว่ามีข้อมูลอะไรบ้างที่ต้องการทราบและ
ข้อมูลอะไรบ้างที่ต้องนำมาแก้ไขบ้าง โดยเฉพาะเกี่ยวกับหลักธรรมว่า บุคลากรได้นำหลักธรรมนี้ไปใช้
มากน้อยเพียงใด จากนั้นก็นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อ
พิจารณาตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไข หลักจากนั้นจึงนำเครื่องมือไปหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา
(Content validity) และความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง (Construct validity) โดยให้ผู้เชี่ยวชาญ
จำนวน ๕ ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องในเนื้อหาและภาษาที่ใช้ และนำมาปรับปรุงแก้ไขอีกครั้งให้
สมบูรณ์

นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญทั้ง ๕ ท่านไป
ทดลองใช้ (try out) กับบุคลากรของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จำนวน ๓๐ ชุด เก็บได้
๓๐ ชุด นำไปหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาตามวิธีการของ Cronbach โดยได้ค่าความเชื่อมั่นของ
แบบสอบถาม เท่ากับ ๐.๗๕๙

จัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์แล้วนำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่ม
ตัวอย่างที่ได้เลือกไว้

๓.๕ การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

๑. การทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยขอหนังสือจาก ผู้อำนวยการโครงการหลักสูตรพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย เพื่อขอความอนุเคราะห์จากหัวหน้าส่วนงานต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรของมหาวิทยาลัย ซึ่งประกอบด้วย บุคลากรของมหาวิทยาลัยทั้งจากส่วนกลาง วิทยาเขต และวิทยาลัยสงฆ์ ดังนี้ มหาวิทยาลัยส่วนกลาง วิทยาเขตหนองคาย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช วิทยาเขตเชียงใหม่ วิทยาเขตขอนแก่น วิทยาเขตอุบลราชธานี วิทยาเขตแพร่ วิทยาเขตสุรินทร์ วิทยาเขตนครราชสีมา วิทยาเขตพะเยา วิทยาเขตบาฬีศึกษาพุทธโฆส นครปฐม วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์ วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช วิทยาลัยสงฆ์นครพนม วิทยาลัยสงฆ์ลำพูน และวิทยาลัยสงฆ์เลย

๒. การแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง สำหรับมหาวิทยาลัยในส่วนกลาง ผู้วิจัยเป็นผู้แจกและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ในส่วนวิทยาเขตและวิทยาลัยสงฆ์แต่ละแห่ง ได้รับความช่วยเหลือจากนักวิจัยที่ทำโครงการวิจัยกับสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ เป็นผู้อำนวยการความสะดวกทั้งในการแจกและเก็บแบบสอบถามส่งคืนมาทางไปรษณีย์ เพื่อนำมาตรวจสอบความเรียบร้อย ผลปรากฏว่า ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ทั้งหมดจำนวน ๓๐๐ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๓.๖ การวิเคราะห์และประมวลผลข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน ๓๐๐ ฉบับ มาลงรหัสกรอกข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ ดังนี้

ตอนที่ ๑ การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ ๒ การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยตามหลักสัปปริสธรรม ๗ ใช้การวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

ตอนที่ ๒ มีเกณฑ์ในการกำหนดคะแนนและการแปลความหมายดังนี้^๒

มากที่สุด	กำหนดให้	๕ คะแนน
มาก	กำหนดให้	๔ คะแนน
ปานกลาง	กำหนดให้	๓ คะแนน
น้อย	กำหนดให้	๒ คะแนน
น้อยที่สุด	กำหนดให้	๑ คะแนน

เกณฑ์ในการแปลความหมายมีดังนี้

ค่าเฉลี่ย	๔.๕๑ – ๕.๐๐	หมายถึง	ระดับการบริหารงานมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	๓.๕๑ – ๔.๕๐	หมายถึง	ระดับการบริหารงานมาก
ค่าเฉลี่ย	๒.๕๑ – ๓.๕๐	หมายถึง	ระดับการบริหารงานปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	๑.๕๑ – ๒.๕๐	หมายถึง	ระดับการบริหารงานน้อย
ค่าเฉลี่ย	๑.๐๐ – ๑.๕๐	หมายถึง	ระดับการบริหารงานน้อยที่สุด

ตอนที่ ๓ ข้อเสนอแนะ และแนวทางการพัฒนา วิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มข้อมูลตามหลักสัปรีศธรรม ๗ แต่ละด้าน และนำเสนอเป็นความเรียงประกอบตาราง

๓.๗ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม

๓.๗.๑ สถิติพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้สำหรับอธิบายลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง และระดับการบริหารงานของมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยตามหลักสัปรีศธรรม ๗ สถิติที่ใช้ คือ ค่าความถี่ (Frequency), ค่าร้อยละ (Percentage), ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

๓.๗.๒ สถิติอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้ คือ การทดสอบค่าที (t-test) ในกรณีตัวแปรต้น ๒ กลุ่ม และการทดสอบค่าเอฟ (F-Test) โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่ ๓ กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีค่าแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด Least significant Difference (LSD) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

^๒ บุญชม ศรีสะอาด, การวิจัยเบื้องต้น, พิมพ์ครั้งที่ ๒, (กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น, ๒๕๓๕),